20/06/2023

Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων – Οι θεμελιώδεις αρχές της Εκκλησίας της Ελλάδος για την προστασία των προσφύγων – Ηχηρά μηνύματα για το ναυάγιο

/ Επικαιρότητα

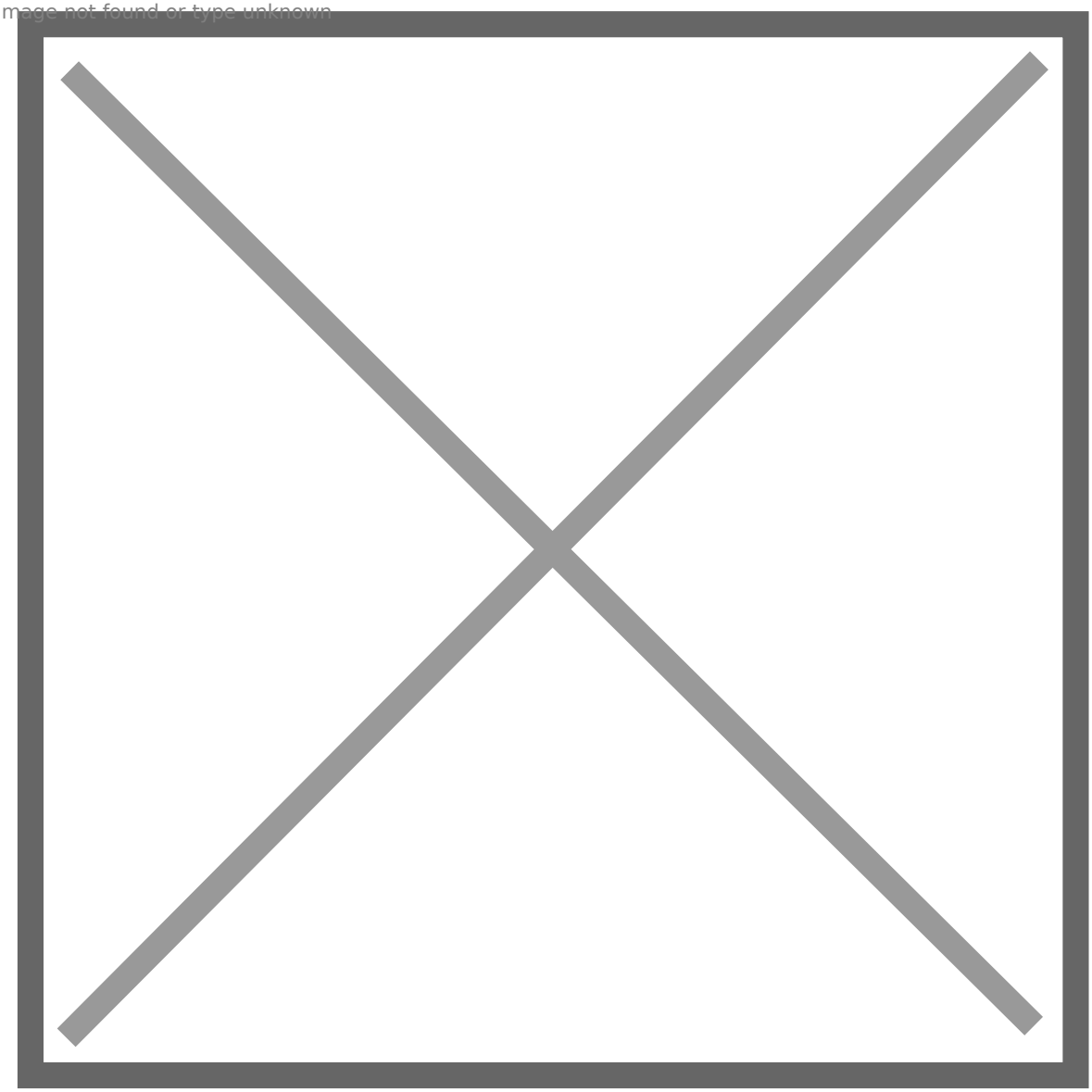
Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων που εορτάζεται κάθε χρόνο στις 20 Ιουνίου, δημοσιεύτηκε έκθεση με τίτλο «Παγκόσμιες Τάσεις» της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. Σύμφωνα με την έκθεση, περισσότεροι άνθρωποι από ποτέ παρέμειναν πέρυσι ξεριζωμένοι από τις εστίες τους, κυρίως εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία και τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Επείγουσα είναι η ανάγκη για άμεση, συλλογική δράση προκειμένου να μετριαστούν οι αιτίες και οι επιπτώσεις του εκτοπισμού, σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι στο πλευρό όλων των ανθρώπων και πάγια είναι η θέση της για όσους έχουν ανάγκη. *«Ο χριστιανός δεν αρκείται σε μια παθητική ανεκτικότητα της ετερότητας του **ξένου**, αλλά προχωρεί σε μια δυναμική κατάφαση του προσώπου του, εκφραζόμενη σε κοινωνία αγάπης. Είναι εντολή του Θεού να αντιμετωπίζουμε τους ξένους (οικέτιδες) που έρχονται στην χώρα μας, **ωσάν να ήσαν αυτόχθονες** και **να τους αγαπούμε** όπως τον ίδιο μας τον εαυτό μας (Λευιτικόν ιθ΄33-34)»*, αναφέρεται μεταξύ άλλων σε κείμενο της Εκκλησίας της Ελλάδος για την προστασία των προσφύγων.

Σήμερα, το **ναυάγιο ανοιχτά της Πύλου** εξελίσσεται σε μια από τις μεγαλύτερες τραγωδίες στα νερά της **Μεσογείου**, καθώς δεκάδες είναι οι νεκροί ενώ άγνωστος παραμένει ο αριθμός των αγνοουμένων. Ηχηρά είναι τα μηνύματα που ακούστηκαν από την Ορθόδοξη Εκκλησία με αφορμή το ναυάγιο.

Image not found or type unknown

Σημειώνεται ότι η Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων καθιερώθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ στις 4 Δεκεμβρίου 2000 και τιμάται κάθε χρόνο στις 20 Ιουνίου, με αφορμή την υπογραφή της Σύμβασης της Γενεύης για το Καθεστώς των Προσφύγων το 1951. Η σύμβαση αυτή προέβλεπε, μεταξύ άλλων, τη σύσταση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ, η οποία ήταν επιφορτισμένη να βοηθήσει στη μετεγκατάσταση των 1,2 εκατομμυρίων Ευρωπαίων που είχαν μείνει άστεγοι εξαιτίας του Β’ Παγκόσμιου Πολέμου. Στα 54 χρόνια της ύπαρξής της, η Ύπατη Αρμοστεία **έχει βοηθήσει πάνω από 50 εκατομμύρια ανθρώπους** και για τις προσπάθειές της αυτές έχει τιμηθεί δύο φορές με το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης.

Η Έκθεση «Παγκόσμιες Τάσεις» της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Στην ετήσια έκθεση της Ύπατης Αρμοστείας, «Παγκόσμιες Τάσεις στον Αναγκαστικό Εκτοπισμό για το 2022» ("**Global Trends in Forced Displacement 2022**"), που δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2023, διαπιστώνεται ότι μέχρι το τέλος του **2022**, ο αριθμός των ανθρώπων που εκτοπίστηκαν εξαιτίας πολέμου, διωγμών, βίας και παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανέρχεται σε **108,4 εκατομμύρια**. Ο αριθμός αυτός είναι αυξημένος κατά 19,1 εκατομμύρια σε σχέση με έναν χρόνο νωρίτερα και αποτελεί τη μεγαλύτερη αύξηση που έχει σημειωθεί ποτέ από χρόνο σε χρόνο.

Γιατί αυξήθηκε ο αριθμός των προσφύγων το 2023

Η ανοδική πορεία του παγκόσμιου αναγκαστικού εκτοπισμού δεν έδειξε σημάδια επιβράδυνσης το **2023**, καθώς το ξέσπασμα της σύρραξης στο **Σουδάν** προκάλεσε νέες εκροές, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό των εκτοπισμένων παγκοσμίως σε περίπου **110 εκατομμύρια μέχρι τον Μάιο.**

«Τα στοιχεία αυτά μας δείχνουν ότι κάποιοι άνθρωποι καταφεύγουν πολύ γρήγορα σε διαμάχες ενώ αργούν πολύ στο να βρουν λύσεις. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα κάθε ένας από τα εκατομμύρια των ανθρώπων που ξεριζώθηκαν βίαια από τα σπίτια τους να βιώνει καταστροφή, εκτοπισμό και οδύνη», δήλωσε ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες **Filippo Grandi**.

Από το παγκόσμιο σύνολο, 35,3 εκατομμύρια ήταν πρόσφυγες, δηλαδή άνθρωποι που διέσχισαν διεθνή σύνορα για να βρουν ασφάλεια, ενώ ένα μεγαλύτερο ποσοστό – 58%, που αντιπροσωπεύει 62,5 εκατομμύρια ανθρώπους – εκτοπίστηκαν μέσα στις ίδιες τους τις χώρες εξαιτίας συγκρούσεων και βίας.

Φωτογραφία:pexels (Ahmed akacha)

Ο πόλεμος στην **Ουκρανία ήταν ο κυριότερος παράγοντας εκτοπισμού το 2022**. Ο αριθμός των προσφύγων από την Ουκρανία εκτοξεύθηκε από 27.300 στο τέλος του 2021 σε 5,7 εκατομμύρια στο τέλος του 2022 – αντιπροσωπεύοντας την ταχύτερα εξελισσόμενη προσφυγική κρίση στο κόσμο μετά τον Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι εκτιμήσεις για τον αριθμό των προσφύγων από το **Αφγανιστάν** – κυρίως όσων φιλοξενούνταν στο Ιράν, με πολλούς να έχουν φτάσει τα προηγούμενα χρόνια – αναθεωρήθηκαν αρκετά προς το πάνω στα τέλη του 2022. Ομοίως, βάσει νέων εκτιμήσεων, η έκθεση αντανακλά μεγαλύτερους αριθμούς Βενεζουελάνων σε **Κολομβία** και **Περού**, οι οποίοι αναφέρονται κυρίως ως *«άλλοι άνθρωποι που χρήζουν διεθνούς προστασίας».*

Τα στοιχεία επιβεβαίωσαν επίσης ότι εξακολουθούν οι χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος στον κόσμο – και όχι τα πλούσια κράτη – να είναι αυτές που φιλοξενούν τους περισσότερους εκτοπισμένους, υπολογίζοντας είτε τα οικονομικά μεγέθη είτε την αναλογία του πληθυσμού. Οι 46 λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 1,3 τοις εκατό του παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, ωστόσο φιλοξενούν πάνω από το 20 τοις εκατό του συνόλου των προσφύγων. Η χρηματοδότηση για τις πολυάριθμες καταστάσεις εκτοπισμού και για τη στήριξη των χωρών υποδοχής ήταν ελλιπής σε σχέση με τις ανάγκες την περασμένη χρονιά και παραμένει σε χαμηλά επίπεδα και το 2023 ενώ οι απαιτήσεις αυξάνονται.

«Οι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο συνεχίζουν να επιδεικνύουν εξαιρετική φιλοξενία απέναντι στους πρόσφυγες, καθώς παρέχουν προστασία και βοήθεια σε όσους έχουν ανάγκη», πρόσθεσε ο κ. Grandi, *«αλλά απαιτείται πολύ περισσότερη διεθνής υποστήριξη και πιο δίκαιος επιμερισμός της ευθύνης, ιδίως με τις χώρες που φιλοξενούν τους περισσότερους εκτοπισμένους στον κόσμο».*

«Πάνω απ' όλα, πρέπει να γίνουν πολύ περισσότερα για να τερματιστούν οι συγκρούσεις και να αρθούν τα εμπόδια, ώστε οι πρόσφυγες να έχουν τη βιώσιμη επιλογή να επιστρέψουν στην πατρίδα τους εθελοντικά, με ασφάλεια και αξιοπρέπεια».

Πόσοι επέστρεψαν στις πατρίδες τους

Ενώ ο συνολικός αριθμός των εκτοπισμένων συνέχισε να αυξάνεται, η έκθεση «**Παγκόσμιες Τάσεις**» κατέδειξε επίσης ότι όσοι αναγκάζονται να ξεριζωθούν δεν είναι καταδικασμένοι να μείνουν στην εξορία, αλλά μπορούν και επιστρέφουν στην πατρίδα τους, εθελοντικά και με ασφάλεια. Το 2022, περισσότεροι από 339.000 πρόσφυγες επέστρεψαν σε 38 χώρες, και παρόλο που ήταν λιγότεροι από το προηγούμενο έτος, σημειώθηκε σημαντικός αριθμός εθελοντικών επιστροφών στο Νότιο Σουδάν, τη Συρία, το Καμερούν και την Ακτή Ελεφαντοστού. Στο μεταξύ, 5,7 εκατομμύρια εσωτερικά εκτοπισμένοι επέστρεψαν το 2022, κυρίως εντός της Αιθιοπίας, της Μιανμάρ, της Συρίας, της Μοζαμβίκης και της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό.

Φωτογραφία: pexels (Ahmed akacha)

Στο τέλος του 2022, εκτιμάται ότι 4,4 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως ήταν ανιθαγενείς ή με απροσδιόριστη εθνικότητα, αριθμός αυξημένος κατά 2% σε σχέση με το τέλος του 2021.

Η έκθεση «Παγκόσμιες Τάσεις» δημοσιεύεται έξι μήνες πριν από το δεύτερο **Παγκόσμιο Φόρουμ για τους Πρόσφυγες**, μια σημαντική συνάντηση στη Γενεύη που θα συγκεντρώσει ένα ευρύ φάσμα φορέων με σκοπό την εξεύρεση νέων λύσεων και την εδραίωση της αλληλεγγύης προς τους ανθρώπους που αναγκάζονται να

τραπούν σε φυγή και τις χώρες υποδοχής τους.

Οι θέσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος για την προστασία των Προσφύγων

Με κείμενό της, η Εκκλησία της Ελλάδος δημοσίευσε τις **θεμελιώδεις αρχές** για την προστασία των προσφύγων. *«Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος είναι **αλληλέγγυος** με όλους όσους εξαιτίας ανυπόφορων πολιτικών, θρησκευτικών, φυλετικών, εθνοτικών και κοινωνικών περιστάσεων εξαναγκάζονται να εγκαταλείψουν την χώρα τους, τον πολιτισμό τους, την οικογένειά τους, τους φίλους τους και τους γνωστούς τους, την περιουσία τους και την εργασία τους και να αναζητήσουν στη χώρα μας τη δυνατότητα μιας νέας ζωής»*, όπως αναφέρεται.

*«**Δεν ξεχνούμε ποτέ** πως πίσω από τις στατιστικές και τους αριθμούς κρύβονται προσωπικές και οικογενειακές ιστορίες φόβου, πόνου, διαμελισμένων οικογενειών, απόγνωσης και μαρτυρίου. Κανείς δεν εγκαταλείπει χωρίς λόγο οικείους και οικεία για να ξενιτευθεί με κίνδυνο ζωής και αβεβαιότητα για το μέλλον. Δεν ξεχνούμε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες οι άνθρωποι αυτοί παίρνουν τον δρόμο για την ελευθερία,που πολλές φορές τους οδηγεί να χάσουν τη ζωή τους σε επικίνδυνες διαδρομές,χιονισμένα βουνά,ναρκοπέδια ή να πνιγούν
με κάποιο σαπιοκάραβο, θύματα αδίστακτων δουλεμπόρων»*, όπως υπογραμμίζεται.

*«Εξάλλου όταν φθάσουν στη χώρα υποδοχής πρέπει να ξεπεράσουν τα αναρίθμητα **εμπόδια** της καταγραφής, ως αιτούντων άσυλο και της παροχής καθεστώτος διεθνούς προστασίας μέσα σε συνθήκες **στέρησης** και **υποτίμησης** και να καταλήξουν τέλος σε **κρατητήρια** ή σε καταυλισμούς προσφύγων, που στις περισσότερες χώρες εάν και εφόσον υπάρχουν, δεν φημίζονται για τις ανέσεις τους»*, όπως επισημαίνεται. **(Διαβάστε τη σχετικά ΕΔΩ)**

Τα μηνύματα για το ναυάγιο ανοιχτά της Πύλου

Σε κήρυξη τριήμερου εθνικού πένθους για τα θύματα του πολύνεκρου ναυαγίου που σημειώθηκε ανοιχτά της Πύλου την Τετάρτη 14 Ιουνίου 2023, προχώρησε ο Πρωθυπουργός Ιωάννης Σαρμάς, όπως ανακοινώθηκε από το Γραφείο του: *«Ο Πρωθυπουργός κήρυξε Εθνικό Πένθος από σήμερα Τετάρτη 14 Ιουνίου 2023 ως τα μεσάνυχτα της Παρασκευής 16 Ιουνίου 2023 για τα θύματα του σημερινού τραγικού ναυαγίου στα διεθνή ύδατα δυτικά της Ελλάδας, με τη σκέψη και σε όλα τα θύματα των αδίστακτων διακινητών που εκμεταλλεύονται την ανθρώπινη δυστυχία».*

Οικουμενικός Πατριάρχης: «Να υψώσουμε τη φωνή μας ενάντια σε όλες τις σύγχρονες μορφές ανθρώπινης δουλείας»

Ηχηρό μήνυμα εναντίον της ανθρώπινης δουλείας έστειλε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος από το Ταλίν της Εσθονίας όπου απηύθυνε την Κυριακή 18 Ιουνίου την Κεντρική ομιλία στο Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών. Ο Παναγιώτατος ζήτησε από την Ε.Ε να ασχοληθεί με το θέμα καθώς δεν αφορά μόνο μία ή δύο χώρες αλλά ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Οικογένεια.

«Πριν ξεκινήσουμε, ενόψει της πρόσφατης ανθρωπιστικής καταστροφής του θανατηφόρου ναυαγίου στα ανοικτά των ακτών της Πύλου στη Νότια Ελλάδα, επιτρέψτε μας: Πρώτον, να υψώσουμε τη φωνή μας ενάντια σε όλες τις σύγχρονες μορφές ***ανθρώπινης δουλείας που υποβαθμίζουν την ιερότητα της ζωής και την αξιοπρέπεια του ανθρώπινου προσώπου.*** *Δεύτερον, να ζητήσουμε μια επείγουσα και σοβαρή συζήτηση για το φλέγον ζήτημα της μετανάστευσης στην ήπειρό μας στο πλαίσιο των αρμόδιων αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ναι, της Ευρωπαϊκής Ένωσης! Αυτό δεν απασχολεί μόνο μία ή δύο μεμονωμένες χώρες, αλλά ολόκληρη την ευρωπαϊκή οικογένεια», είπε στην αρχή της ομιλίας του ο* ***Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος****.* ***(Διαβάστε τη συνέχεια ΕΔΩ).***

Αρχιεπίσκοπος Αθηνών: «Η σημερινή τραγωδία να είναι επιτέλους η τελευταία»

«Καμία λέξη δεν μπορεί να αποτυπώσει τον βαθύτατο πόνο που αισθάνομαι σήμερα ως άνθρωπος και ως κληρικός για τον αδόκητο και τραγικό χαμό δεκάδων

συνανθρώπων μας». Αυτά είπε μεταξύ άλλων ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος σε δηλώσεις του.

«Τον ίδιο ακριβώς πόνο αισθάνονται σήμερα και όλοι οι Έλληνες, που δακρύζουν μπροστά στο ανείπωτο δράμα αυτών των ανθρώπων, που αναζήτησαν ένα καλύτερο αύριο γι' αυτούς και τις οικογένειές τους και μία καλύτερη τύχη, μακριά από την απόλυτη ανέχεια και την δυστυχία, μία τύχη που χάθηκε για πάντα στο βυθό της Μεσογείου», τόνισε ο Μακαριώτατος και επεσήμανε:

«Γιατί οι ανθρώπινες ζωές δεν είναι αναλώσιμες, δεν αποτελούν ούτε αριθμούς, ούτε στατιστικά δεδομένα. Είναι μοναδικές και πολύτιμες, όλες εξίσου σπουδαίες και σημαντικές για τον Δημιουργό. Είναι μανάδες, πατεράδες και παιδιά, αδέλφια, συγγενείς και φίλοι, όπως είμαστε όλοι και όλες μας, αδιακρίτως και ανεξαιρέτως. Εύχομαι και προσεύχομαι ο Θεός να δώσει, ώστε, με τις ηρωικές προσπάθειες των σωστικών ομάδων που υπερβάλλουν εαυτές, να περιοριστούν οι απώλειες. Εύχομαι και προσεύχομαι ο Θεός να αναπαύσει τις ψυχές των αθώων θυμάτων. Εύχομαι και προσεύχομαι όμως η σημερινή τραγωδία να είναι επιτέλους η τελευταία». **(Διαβάστε τη συνέχεια ΕΔΩ)**

Αρχιεπίσκοπος Κρήτης: «Όλοι οι άνθρωποι είναι παιδιά του Θεού»

Ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Ευγένιος μιλώντας στο neakriti.gr

τόνισε πως «όλοι οι άνθρωποι είναι παιδιά του Θεού», και ζήτησε τη συνεννόηση των κρατών ώστε να μην αντικρίσουμε ξανά εικόνες που προσβάλλουν την αξιοπρέπεια του προσώπου. Επικαλούμενος τον **Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο** επεσήμανε πως η προσβολή της αξιοπρέπειας του προσώπου σημαίνει ταυτόχρονα και προσβολή της ιερότητας του προσώπου.

«Με βαθιά οδύνη παρακολουθήσαμε για μια ακόμη φορά αυτό που συνέβη στη θάλασσα της Μεσογείου που από θάλασσα ειρήνης μετατρέπεται κυριολεκτικά σε νεκροταφείο. Πρέπει να υψώσουμε τη φωνή μας απέναντι στα φαινόμενα της ανθρώπινης εκμετάλλευσης και της δουλείας. Το είπε ο Πατριάρχης μας. Το είπαν πολλοί πνευματικοί άνθρωποι των καιρών μας πως το γεγονός ότι υποβαθμίζεται η ζωή σημαίνει πως χάνεται η αξιοπρέπεια του προσώπου και η ιερότητά του με τέτοιες κινήσεις που γίνονται από «ανθρώπους που εμπορεύονται ανθρώπους», δήλωσε ο **Αρχιεπίσκοπος Κρήτης**. (Διαβάστε τη συνέχεια ΕΔΩ)

Τι ορίζεται πρόσφυγας

Το διεθνές δίκαιο ορίζει ότι πρόσφυγες είναι οι άνθρωποι που δεν μπορούν ή δεν θέλουν να επιστρέψουν στις χώρες τους, εξαιτίας βάσιμου φόβου δίωξης, με βάση τη φυλή, το θρήσκευμα, τις πολιτικές τους πεποιθήσεις, την εθνικότητά τους ή τη συμμετοχή τους σε μία ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα.

Σήμερα, η Ύπατη Αρμοστεία είναι ένας από τους κυριότερους ανθρωπιστικούς οργανισμούς στον κόσμο. Τα περισσότερα από 5.000 στελέχη της, πολλά από τα οποία αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρούς κινδύνους κατά της προσωπικής τους ασφάλειας, βοηθούν πάνω από 20 εκατομμύρια ανθρώπους που συγκεντρώνουν την ιδιότητα του πρόσφυγα.

Ο αριθμός των ανθρώπων που διαφεύγουν από τον πόλεμο, τις διώξεις και τις συγκρούσεις έφτασε σχεδόν τα 80 εκατομμύρια το 2019. Πρόκειται για τον μεγαλύτερο αριθμό που έχει δει ποτέ η **Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ** για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.) στα 70 περίπου χρόνια λειτουργίας της.

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες υπολογίζει ότι **ένας άνθρωπος στους εκατό έχει ξεριζωθεί από το σπίτι του**, όπως αναφέρεται σε ανακοίνωση του οργανισμού. Το 2022 η Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων ήταν επικεντρωμένη στο δικαίωμα αναζήτησης ασφάλειας. Κάθε άνθρωπος σε αυτόν τον πλανήτη έχει το δικαίωμα να αναζητάει ασφάλεια – όποιος ή όποια κι αν είναι, από όπου κι αν προέρχεται και οποτεδήποτε αναγκάζεται να ξεριζωθεί.

Πηγή: sansimera.gr, ecclesia

Πηγή φωτογραφίας: pexels (Ahmed akacha)